

BJELOVARSKILIST

N A J Č I T A N I J I Ž U P A N I J S K I T J E D N I K

U BJELOVARU ODRŽANA AGROMETEOROLOŠKA RADIONICA

Klimatske promjene su evidentne, a poljoprivrednici trebaju znati reagirati

Na radionici se okupila struka, ali i poljoprivrednici

„Poljoprivreda i zaštita raslinja od požara pod utjecajem ekstremnih meteoroloških događaja“ naziv je agrometeorološke radionice koja je proteklog tjedna održana u Bjelovaru. Rijječ je o radionici koju je Hrvatsko agrometeorološko društvo organiziralo u suradnji s Hrvatskom poljoprivredno-šumarskom savjetodavnom službom, Državnim hidrometeorološkim zavodom, Bjelovarsko-bilogorskom županijskom, Gradom Bjelovarom te Vatrogasnom javnom postrojbom Grada Bjelovara. Svrha radionice je upoznati što veći broj agronoma, poljodjelaca, voćara, vinogradara, pčelara, povrčara, cvjećara, šumara i vatrogasca s agro i silvometeorološkim informacijama koje su neophodne u njihovoj djelatnosti. Naime, vrlo vruća i suha razdoblja pridonose smanjenju prinosa poljoprivrednih kultura i nastanku velikih požara. S druge strane, nagla zahladnjenja odnosno mraz donosi velike gubitke u voćnjacima i vinogradima, a obilne kiše uzrokuju katastrofalne poplave. Kako se moglo čuti na radionici, sve su to posljedice klimatskih promjena i

globalnog zatopljenja o čemu se toliko priča, ali javnost je još uvijek nepovjerljiva prema svim upozorenjima koje daju znanstvenici makar i sami osjećaju njihove posljedice. Primjerice u 21. stoljeću bilo je čak osam ekstremno toplih godina. Globalno zatopljenje ne znači da će svaka godina biti toplija od one prethodne, već se manifestira u povećanom broju ekstremnih meteoroloških događaja koji se vrlo brzo izmjenjuju. Posljednjih godina se događa da su i zime sušne i zbog manjka količine oborine tlo nije dovoljno natopljeno u proljeće, a tada upravo započinju poljodjeljski radovi.

Novo vrijeme nove metode

Jedan od poljoprivrednika koji je došao poslušati predavanje je Zoran Piskač iz bjelovarskog prigradskog naselja Prgomelje koji potvrđuje da se poljoprivrednici već godinama nose s klimatskim promjenama. -Iza nas je sušna godina što se jako odrazilo na naše financijsko stanje. Na brdovitim predjelima urod je bio manji 60 do 70 posto. Na sve to je došla

i tuča tek nekoliko dana prije žetve soje što je uzrokovalo 60-postotne štete. Jasno je da više ništa ne možemo planirati unaprijed, već proizvodnja ovisi o vremenskim prilikama pa nam jedino preostaje napraviti osiguranje usjeva od elementarnih nepogoda što ja već i činim iz godine u godinu – kazao je Piskač. Da su posljednjih godina klimatske promjene evidentne potvrdio je i predsjednik Pčelarske udruge Bilogora Bjelovar Vladimir Maturanec koji je istaknuo kako i suše i kiše, kao i jake zime nepovoljno utječu na pčele.

-Najvažnije su nam prognoze kako bismo na vrijeme mogli reagirati. Pčelari imaju svoje rokove koje trebaju poštivati, no treba slušati i prognozu te, naravno, reagirati kako bi pčelama dali priliku da prežive loše vremenske uvjete – kazao je Maturanec. Opažanja domaćih poljoprivrednika na ovoj je radionici potvrdila i struka. Višnja Vučetić, predsjednica Hrvatskog agrometeorološkog društva, u svom je predavanju istaknula kako se danas vremenske nepogode izuzetno brzo izmjenjuju pa iz sušnih u kratkom vremen-

skom razdoblju dolazimo do kišnih razdoblja posljedica čega su poplave.

-Poljoprivrednim proizvođačima je u takvim vremenskim uvjetima veliki problem održavati poljoprivrednu proizvodnju. Stoga i poljoprivrednici i agronomski stručnjaci sve više pokušavaju naći metode kako se prilagoditi na

● Jasno je da više ništa ne možemo planirati unaprijed, već proizvodnja ovisi o vremenskim prilikama pa nam jedino preostaje napraviti osiguranje usjeva od elementarnih nepogoda, kaže Zoran Piskač

takvim vremenskim uvjetima. Ova zima je u početku bila vrlo topla da bi njezin kraj bio ekstremno hladan što je svakako utjecalo na vegetaciju koja je u voćnjacima već polako kretala – kazala je Vučetić podsjetivši kako smo posljednje dvije godine svjedoci kasnog mraza koji je oštetio voćnjake i vinograde.

-Problem je što imamo sve raniji početak vegetacije pa su samim tim i posljedice veće. Nekada nismo imali takve takve štete u vinogradima jer su s vegetacijom počinjali početkom ili sredinom svibnja. S druge strane, ljeti imamo problem sa sušom. Kod nas se najviše proizvodi kukuruz, a projekcije su pokazale da, ako se ne bismo prilagodili klimatskim ekstremima, prinosi kukuruza bili 25 posto manji, a njegovo vegetacijsko razdoblje bi se moglo skratiti i do mjesec i pol – kazala je Vučetić. S njom se slaže i Lidija Srnec s Državnog hidrometeorološkog zavoda koja je istaknula kako projekcije za budućnost pokazuju kako nas očekuje zatopljenje.

-U periodu 2001.-2040. u čitavoj Hrvatskoj pa tako i na ovom području se očekuje porast temperature u svim sezonama s tim da će biti nešto izraženiji ljeti. Porast se očekuje u neposrednoj budućnosti, ali će biti još izraženiji sredinom stoljeća. Također, u neposrednoj budućnosti možemo očekivati nešto povećanu količinu oborina i

to posebice zimi, dok se ljeti očekuje smanjenje njihove količine. Poljoprivrednici se trebaju pripremiti za ovakve scenarije koji su već potvrđeni kroz različite projekcije – kazala je Srnec.

Nužno navodnjavanje

Da su promjene prisutne, ali i da se s njima treba znati nositi da bi čovjek uopće mogao živjeti od poljoprivrede naglasila je i Grozdana Grubišić-Popović iz Županijske Savjetodavne službe koja je održala predavanje o promjenama u voćarstvu i pčelarstvu.

-Kada govorimo o klimatskim promjenama koje djeluju na biljni i životinjski svijet, postoje tri scenarija. Prvi je da se biljne i životinjske vrste prilagode što je izuzetno dug proces, a treba imati na umu da klimatske promjene znatno brže napreduju nego sama prilagodba. Drugi scenarij je da biljne i životinjske vrste mijenjaju staništa i pomoću se prema hladnijim područjima što je već evidentno. Treći, crni scenarij, je da određene biljne i životinjske vrste izumru jer se neće moći tako brzo premještati za kontroliranim uvjetima – pojasnila je Grubišić-Popović. Istaknula je kako unatrag nekoliko godina voćari imaju izuzetno puno problema u svojoj proizvodnji zbog pojave kasnih proljetnih mrazeva.

-Takvi vremenski uvjeti uzrokuju oštećenje ploda što smanjuje prinos i kvalitetu, a postoji i mogućnost pojave fitotoksičnosti ako se ne vodi računa o tome kako primjenjivati sredstva za zaštitu bilja. Također, dolazi do promjena uslijed kolebanja noćnih i dnevnih temperatura zbog čega može doći do mrazopuca, odnosno pucanja kore na deblima. Također, bez vode se ništa ne može uzgajati, a pogotovo ne može postojati intenzivno voćarstvo tako da je nužno navodnjavanje višegodišnjih nasada – kazala je Grubišić-Popović naglasivši kako bi poljoprivrednici trebali provoditi agrotehničke mjere koje nalaže struka ako rade marom dobrog gospodarstva. To je prvenstveno odabir pravilnog položaja, a nužno je da nasad ima sustav za navodnjavanje, kao i sustav mreža za zaštitu od tuča. (im)

U sklopu radionice održan je niz predavanja